

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 4/2020
28.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Соње Павловић, Радослава Петровића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Владимира Бељанског и Вељка Милића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину Кн 109/19 од 08.07.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 856/19 од 29.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.01.2020. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Владимира Бељанског и Вељка Милића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину Кн 109/19 од 08.07.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 856/19 од 29.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину Кн 109/19 од 08.07.2019. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ извршених на штету малолетних ББ и ВВ, за која су му утврђене казне затвора у трајању од по 9 месеци и једног кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ извршеног на штету ГГ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора, у трајању од 2 године.

Истом пресудом, на основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан да плати судски паушал у износу од 10.000,00 динара и да надокнади трошкове кривичног поступка и то ОЈТ у Зрењанину у износу од 12.907,00 динара, а суду трошкове вештачења др Тихомира Папића у износу од 1.372,00 динара и Клиничког центра Војводине Нови Сад у износу од 115.000,00 динара, као и за ангажовање вештака др Биљане Гардиновачки у износу од 19.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

На основу члана 258. став 4. ЗКП оштећена ГГ, упућена је да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 856/19 од 29.10.2019. године, усвајањем жалбе бранилаца окривљеног АА, преиначена је првостепена пресуда, у делу одлуке о казни, тако што су окривљеном за кривична дела за која је оглашен кривим првостепеном пресудом и то за два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ извршених на штету малолетних ББ и ВВ, утврђене казне затвора у трајању од по 6 месеци, а за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ извршено на штету ГГ, је истом утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године, коју ће окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без електронског надзора, које просторије не сме напуштати, осим у случајевима прописаним законом, који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова, самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора.

У преосталом делу жалба бранилаца окривљеног АА, као и жалба јавног тужиоца ОЈТ у Зрењанину, одбијене су као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног АА, адвокати Владимир Бељански и Вељко Милић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је захтев за заштиту законитости који је поднет против правноснажних нижестепених пресуда, основан, јер је повређен закон на штету окривљеног и донесе пресуду, којом ће побијане пресуде преиначити у ослобађајућу, јер није доказано да је окривљени учинио кривична дела за која је оглашен или да исте у целини укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, је неоснован.

Браниоци окривљеног у поднетом захтеву наводе да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП јер су исте засноване на незаконитом доказу, а као незаконит доказ означавају извештај водиоца случаја Центра за социјални рад од 08.12.2017. године, без кога према наводима захтева не би могла бити донета иста пресуда обзиром да је првостепени суд из наведеног доказа утврдио „да је било насиља високог интензитета и према деци“ и да је малолетни ББ дете хиперактивног понашања, „да је стално у покрету, није слушао налоге мајке,

донео је ношу из купатила иако му је речено да то не чини и стално је терао по своме, да би њу у једном моменту ударио руком“. У вези са тим, браниоци у захтеву даље наводе да водитељу случаја у смислу Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад, није дато овлашћење за давање извештаја и мишљења у кривичним поступцима који се воде због насиља у породици, као и да извештај Центра за социјални рад, не може представљати чак ни исправу у смислу члана 138. став 2. ЗКП, јер исти није издао државни орган у границама своје надлежности јер Центар нема надлежност да саставља овакву врсту извештаја за потребе кривичног поступка, јер постојање насиља у породици утврђује суд у сваком конкретном случају.

Супротно изнетим наводима, Врховни касациони суд налази да правноснажним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, обзиром да је спорни извештај центра за социјални рад сачињен у складу са законом и на истом се може заснивати пресуда.

Наиме, наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, браниоци окривљеног истицали су и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде је дао јасне и довољне разлоге за свој закључак да извештај Центра за социјални рад представља законит доказ, као и да управо из Закона о спречавању насиља у породици (члан 7.), произилазе овлашћења у погледу сачињавања извештаја овог органа као мишљења у поступку процене ризика непосредне опасности од насиља у породици (страна 4. став 2.), које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

Надаље, браниоци окривљеног у поднетом захтеву истичу да је побијаним правноснажним пресудама, учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљеног у поднетом захтеву истичу да кривично дело насиље у породици спада у последична кривична дела, код којих се сматра да је кривично дело довршено када су остварена оба елемента кривичног дела, односно да мора да постоји радња извршења, и мора да постоји последица по оштећене, а да у конкретном случају у односу на сва три кривична дела која су предмет оптужбе није доказана радња окривљеног, а никако нема ни последице кривичног дела. По ставу одбране, уколико нема последице нема ни елемената кривичног дела из члана 194. став 1. КЗ. Угрожавање спокојства, телесног интегритета или душевног стања члана породице који су код овог кривичног дела предвиђени у трајном облику представљају последицу, те је нужно имати у виду да је ово кривично дело довршено када дође до тог угрожавања.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје

породице, док кривично дело из става 3. овог члана постоји ако је услед дела из става 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља или су учињена према малолетном лицу.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичних дела насиље у породици из члана 194. став 1. и став 3. КЗ, по налажењу овога суда, из чињеничног описа утврђеног у изреци првостепене пресуде и то да је: окривљени у време и на месту ближе описаном у изреци пресуде, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела и његове забрањености, чије извршење је хтео, применом насиља, те дрским и безобзирним понашањем угрозио спокојство, телесни интегритет и душевно стање чланова своје породице – своје супруге, оштећене ГГ и своје двоје малолетне деце, оштећених ББ и ВВ, на начин ближе описан у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног стичу сва битна законска обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ и то како објективна тако и субјективна обележја наведених дела, за која је правноснажно оглашен кривим. Наиме, у изреци пресуде стоје радње извршења - примена насиља и дрско и безобзирно понашање, и то гурање оштећене ГГ, док је у наручју држала дете, шутирање ТВ-а, док су деца стајала испред, упућивање псовки као што су „јесам ли ти рекао да се склониш мајку ти је.ем“, „сви сте ви го.на смрдљива...“ и одгуривање оштећене у присуству малолетног ББ, рођеног 2015. године и малолетне ВВ, рођене 2016. године, чиме је несумњиво, угрожено спокојство, телесни интегритет и душевно стање чланова породице, због чега су наводи захтева којима се указује на недостатак последице извршења дела и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, од стране Врховног касационог суда, оцењени као неосновани.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости браниоци окривљеног оспоравају чињенична утврђења суда и оцену изведених доказа и то пре свега судског вештака др Биљане Гардиновачки, и указују да нижестепени судови нису дали разлоге због кога сматрају да радње окривљеног представљају дрско и безобзирно понашање, чиме заправо истичу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Међутим, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, као и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић